

เทศน์เช้า วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาทำบุญมันก็มีความสุขไปอย่างหนึ่ง เพราะมันเป็นทาน การเสียสละ จิตใจมันได้เสียสละนะมันมีความสุขของมัน เวลาเราสวดมนต์สวดพรเราจะมีความสุขของเรา ถ้าเราไม่ได้สวดมนต์ เห็นไหม เหมือนกับที่เราขาดสิ่งใดไปอย่างหนึ่ง

การทำบุญก็เหมือนกัน การทำบุญทำกุศล เราทำแล้วเราได้มาฟังธรรม มันได้ฟังธรรม นี่เวลาประพฤติปฏิบัติเข้าไป ว่าเรารู้แล้ว เราเข้าใจแล้ว มันไม่ใช่หรอก เห็นไหม อวิชา ความไม่รู้ เรารู้ไม่รู้ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราตริในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราได้ยินได้ฟังมา แต่ความเป็นจริงมันยังไม่เกิดขึ้นกับเรานะ

อวิชานี้สำคัญมาก มันสำคัญว่าไม่รู้ไง เวลาพูดธรรมะกันนะปากเปียกปากแฉะเลย แจ้วๆ เลยนะ แล้วคัดค้านกันว่าอันนั้นถูก อันนั้นผิด ผิดหมดแหละ ผิดหมดเพราะอะไร? เพราะสิ่งนี้เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เหมือนเรากู้ยืมเงินเขามา กู้ยืมเงินเขามาถึงคืนนะยังได้จ่ายใช้สอย แล้วต้องใช้ดอกเบี้ยเขา อันนี้ไปฟังเขามันไม่เข้าถึงหัวใจเลย แล้วพอปฏิบัติไป จิตเป็นสมาธิขึ้นมา โอ้โฮ! โอ้โฮ! สมาธิเป็นอย่างนี้เอง ว่างๆ ว่างๆ นั้นมันไม่ใช่หรอก

สมาธิมันพูดไม่ออกเลย มันพูดไม่ได้เลย แต่มันมีความรู้สึกของมัน แล้วอธิบายออกมาไม่ได้ เห็นไหม นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลานิพพานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในพระไตรปิฎกบอกวิธีการเข้าถึงที่สุดแห่งทุกข์ แต่สิ้นสุดแห่งทุกข์ไปแล้ว นี่วิมุตติ.. วิมุตติคืออะไร? วิมุตติคือเป็นสมมุติคำหนึ่ง

คำว่าวิมุตตินี้เป็นสมมุติ ชื่อคำมันสมมุติ แต่ความจริงในหัวใจนั้นมันเป็นความจริง สิ่งที่เป็นความจริงนะ สิ่งนั้นพูดออกมาแทบไม่ได้เลย เห็นไหม เวลาหลวงตาท่านพูด ความรู้อันนั้นพูดออกมาไม่ได้ แต่ที่พูดออกมานั้นเปรียบเทียบ มันเป็นกิริยา มันเป็น

การเทียบให้เราเข้าใจได้ ทีนี้เราศึกษาขึ้นมา พอเราศึกษาแล้วเราว่าเราเข้าใจธรรมะๆ นี่ อวิชาทั้งนั้นเลย

ศึกษาระดมก็คือวิชา อวิชาคือมันไม่รู้จักตัวมันเอง เห็นไหม มันไม่รู้จักตัวมันเอง มันรู้แต่เรื่องของคนอื่น มันรู้แต่เรื่องสภาวะแวดล้อมของจิต มันรู้อาการของจิต รู้แต่ความคิด ความคิดเป็นอาการของจิตไม่ใช่ตัวจิต แต่เวลาความเป็นจริง นี่อวิชาสำคัญมาก แล้วมันละเอียดมาก ละเอียดเพราะทุกคนจะบอกว่าตัวเองเข้าใจ ตัวเองรู้ เวลาประพฤติปฏิบัติต้องปัญญาๆ ว่าต้องใช้ปัญญา นี่มันไม่รู้จักปัญญาอันนั้นคือปัญญาของอวิชาไง ปัญญาของกิเลสไง

เพราะตัวมันเองมันไม่รู้จักตัวมันเอง เห็นไหม คุณิเวลาเข้าสมาธิเรารู้จักสมาธิของเรา เรารู้จักตัวเราเอง นี่ว่าชนะ ละภพ ละชาติ มันก็ไปละชาติกัน ไปโอนสัญชาติกันที่ ทะเบียนบ้านไง มันไม่ได้ละภพ ละชาติที่ชาติของมัน ที่ภพของมัน ที่หัวใจของมัน ถ้าจะ ละภพ ละชาติที่หัวใจของมันต้องทำความสงบของใจเข้ามา แต่เวลาคนเขาพูดกัน บอกว่า ทำสมถะแล้วไม่มีประโยชน์ ทำสมถะแล้วไม่ใช่ปัญญา ทำสมถะมันไม่ใช่ศาสนาพุทธ

มันเป็นพื้นฐานของศาสนาพุทธ! มันเป็นพื้นฐาน ถ้าไม่มีสมาธิ ไม่มีปัญญา เห็นไหม คิด สมาธิ ปัญญา ถ้าไม่มีสมาธิ ปัญญามันเป็นปัญญาของอวิชา ปัญญาของความไม่รู้ เพราะจิตมันรู้ตัวของมันเอง แต่มันเกิดปัญญาของมัน คือปัญญาความไม่รู้ ปัญญาเชื่อ ปัญญางง ปัญญาไม่เข้าใจ แต่มันอวดฉลาดนะ โอ้โฮ.. ปากเปียกปากแฉะเลย โอ๊ย.. ธรรมะเป็นอย่างนั้น ธรรมะเป็นอย่างนั้น

ถ้าธรรมะเป็นอย่างนั้น จิตใจมันต้องไม่เปลี่ยนแปลง จิตใจมันต้องไม่หวั่นไหว มันจะรู้สึกตัวของมันเอง เห็นไหม จิตใจไม่หวั่นไหวมันกระเทือนไม่ได้ถึงจิตดวงนั้น แต่มันกระเทือนได้ถึงความคิด ความคิดเพราะอะไร? เพราะมันคือสัมพันธ์ คุณัญชาตญาณดี นี่คุณิเวลาเรามีความโกรธ เรามีความน้อยเนื้อต่ำใจ มันแสดงออกมาทางกิริยาท่าทางเลย มันออกมาเลย นั่นนะมันออกมาได้อย่างไรล่ะ?

มันออกมาเป็นตัวพลังงานคือตัวธรรมใช่ไหม? ตัวธรรมมันเสวยอารมณ์ อารมณ์ ความรู้สึกมันเป็นพลังงาน มันเป็นอาการของใจ อาการของใจนี้มันสั่งสมองให้บังคับ การเคลื่อนไหว เห็นไหม มันสั่งการออกมา มันเป็นความรู้จากข้างนอก ความรู้จาก

เปลือก นี่แล้วเราศึกษา เราก็คือศึกษาจากความคิด ความคิดเราศึกษา มันถึงเป็นสุขตมยปัญญา
จินตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา

ถ้าเกิดการภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญามันเกิดขึ้นมาได้อย่างไรถ้าจิตมันไม่
สงบ เห็นไหม นี่เรว่าภาวนาเราก็ดิน หุ่นยนต์มันก็เดินได้ เราวางโปรแกรมหุ่นยนต์เลย
ให้มันเดินไปกลับๆ เป็นทางจงกรม มันเดินดีกว่าเรามาก มันเดิน ๓ วัน ๓ คืน ๗ ปี ๗ ชาติ
มันเดินได้หมดเลยเพราะมันเป็นเครื่องยนต์กลไก

มนุษย์เราเดิน ร่างกายนี้เราเกิดมามีกล้ามเนื้อ เรามีร่างกาย เห็นไหม นี่จิตใจมันอยู่
ในร่างกายนี้ การเคลื่อนไหวเพื่อย้อนกลับมาเอาจิตใจนี้ ที่นี้การเดินของเรามันถึงมีการ
ทดท้อ มีความลำบาก มีความหิวกระหาย มันถึงมีความกังวล มันมีทุกอย่างไปหมดเลย
ร่างกายเดินไป หุ่นยนต์เวลามันเดินไปนะ เครื่องยนต์มันเดินไป พลังงานมันมีมันก็เดิน
ของมันไป มันไม่มีประโยชน์อะไรหรอก นี่สักแต่ว่าไม่ได้!

จะบอกว่าธรรมะเป็นสักแต่ว่าๆ ธรรมะเป็นสักแต่ว่าแต่จิตมันกลมกล่อม
เหมือนกับพระสมัยพุทธกาล เวลาจะไปถามธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เห็นไหม ไปถึงกุฏิขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฝนมันตกลงมานี้ น้ำนองไปหมด
เลย แล้วน้ำจากชายคามันตกลงมามันเป็นจุดเป็นต่อม

นี่เห็นอาการอย่างนั้นเพราะจิตมันกลมกล่อม จิตมันเป็นกลาง จิตมันมีพื้นฐาน
ของสมาธิ จิตมันได้พิจารณาของมันมา แล้วมันมีการกระทำของมันมา เหมือนอาหารมัน
ใกล้จะสุกแล้ว แต่เราไม่สามารถสรุปได้ โครงการนี้จบสิ้นไม่ได้ เราจะไปหาผู้ที่สรุป
โครงการให้เรา มันมีของมัน

แต่เรามีโครงการอะไร? ตัวเองก็ไม่รู้จักตัวเอง จิตก็ไม่รู้จักจิต ไม่รู้จักอะไรเลย แต่
ค้นไปรู้ธรรมชาติของพระพุทธเจ้านะ อู้อู.. ธรรมะนี่วิมุตติสุข มันจะเป็นอย่างนั้น จะเป็น
อย่างนั้น มันสร้างภาพ เห็นไหม จิตมันสร้างภาพ.. ปรัชญา ปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติขึ้นมาแล้วมัน
ต้องมีความจริงของมัน

เราไม่ต้องไปหวังว่าเราจะไม่มีปัญญา เราจะทำของเราไม่ได้ เราทำความเข้าใจของ
ใจเข้ามาให้ได้ก่อน ถ้าจิตสงบเข้ามาให้ได้ก่อน เห็นไหม เราทุกคนต้องกลับไปหาต้นข้าว

ต้นบัญญัติของเรา ทุกคนต้องหาตัวจิตของเรา ทุกคนต้องไปชำระล้างที่นี่ เรานะเราเกิดที่ ไหน?

ดูพระสารีบุตรสิ นี่เวลากำหนดจะดูชะตาชีวิตของตัวเอง โอ๊ย.. เราจะตายแล้ว เป็นห่วงมากกว่าแม่เราจะแก้ไขอย่างไร สุดท้ายพอกำหนดแล้ว อ้อ.. ก็ต้องเราเอง นี่ไปลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วไปตายที่ไหน? ไปตายที่ห้องที่เกิด เห็นไหม ไปถึงนี่แม่เป็นมิจฉาทิฎฐิ

นี่เป็นแม่ เป็นผู้มีสิทธิ ลูกของเราบวชเป็นพระอรหันต์ตั้ง ๓ องค์ ๔ องค์ แล้วทำไมยังเป็นมิจฉาทิฎฐิ นี่พระสารีบุตรน้อยใจมาก ขนาดที่สั่งพระไว้โดยนะ พระจะบวชต้องพ่อแม่อนุญาต ถ้าพ่อแม่ไม่อนุญาตบวชไม่ได้ แต่พระสารีบุตรสั่งสงฆ์ไว้ว่า

“แม่ผมเป็นมิจฉาทิฎฐิ ถ้าพี่น้องของผมจะบวช บวชให้ได้เลย ไม่จำเป็นต้องให้แม่อนุญาต”

พอเวลาไปถึงในห้อง เห็นไหม เข้าไปในบ้าน แม่เฝ้าประตูอยู่ “โอ๊ย.. ลูกเราบวชตั้งแต่หนุ่มจนแก่ คงจะเบื่อแล้ว จะกลับมาสึกแล้ว” เพราะคิดไป คิดว่าการใช้ชีวิตรุกขมูลมันจะเป็นความทุกข์ ถ้าใช้ชีวิตในบ้านในเรือน มีเครื่องอำนวยความสะดวกมันจะเป็นความสุข นี่คิดแบบโลกไป นี่ลูกเราคงทุกข์ทั้งชีวิตเลยจะมาสึก มาถึงไม่ใช่สึก มาถึงเข้าห้องเลย นี่พอตกหัวค่ำเทวดามาอุปัฏฐาก แสงส่องเข้ามา พอถึงเที่ยงคืนพรหมมาอุปัฏฐาก

ที่นี่พรามณ์ อินฺดูเขาถือพรามณ์ นี่ถือว่าสิ่งนั้นเป็นใหญ่ เขากราบไหว้บูชากัน แต่สิ่งพวกนี้ต้องมาอุปัฏฐากพระสารีบุตร เห็นไหม

“นั่นใครมา?”

“นั่นเทวดามา นั่นพรหมมา”

“โอ๊ยโฮ.. ลูกเราเก่งขนาดนี้”

นี่จิตใจมันถึงเปิด มันถึงฟังธรรมของพระสารีบุตร พระสารีบุตรเทศน์อะไร? เทศน์คุณธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่พวกเทวดา อินทร์ พรหม เป็นแค่ผู้ดูแลบาตร ผู้ที่มาอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้นเอง แต่ในลัทธิ

ศาสนาอื่นเขาไปบูชาเทวดา อินทร์ พรหมกัน เทวดา อินทร์ พรหม ก็มาฟังเทศน์ พระพุทธเจ้าเห็นไหม เขาบูชาของเขา แต่พวกนั้นเอาตัวไม่รอด

นี่ความเห็นของโลก เห็นไหม แล้วพราหมณ์นี่รู้ไปหมดเลย แต่ไม่เข้าใจสิ่งใดเลย แล้วพอรู้ว่าลูกชายจะมาสึก ลูกชายเราลำบากลำบากมาตลอดเวลา นี่ความรู้มาก ความศึกษามาก แต่ไม่รู้อะไรเลย ไม่รู้จักตัวเอง แล้วเวลาทำสมาธิ.. นี่พระสารีบุตรเวลาเทศน์ จิตมันหดเข้ามาในตัวมันเอง จิตมันหดเข้ามา แต่เวลาคิดมันคิดด้วยอาการของจิตใช้ไหม

เวลาตอนเขียนเห็นลูกมาก็คิดว่า โอ๊ย.. ลูกเราจะมาสึกแล้ว ลูกเรามีความทุกข์ความยาก แต่เวลาเทวดา อินทร์ พรหม มานี้มันหดเข้ามาเหมือนเราทำสมาธินี้แหละ ถ้าเราไม่เข้ามาถึงจิต เราไม่เข้ามาถึงต้นข้าวของเรา เราแก้กิเลสไม่ได้หรอก เวลาคิดมันไปคิดถึงแต่บ้านคนอื่น ใช้หนี้แทนคนอื่น ทุกอย่างแทนคนอื่น แต่ตัวเองหนี้เต็มหัว

นี่ก็เหมือนกัน จิตนี้ทุกข้อยู่ตลอดเวลา รู้ธรรมะนะ โอ้โฮ.. เทศน์ธรรมะนะ ว่างๆ ว่างๆ นกแก้วนกขุนทองมันไม่รู้อะไรหรอก มันสื่อสารไปกับเขา เห็นเขาพูดแล้วเขาตอบมือให้ มันก็พูดตามที่เขาตอบมือให้ แต่มันไม่เข้าใจอะไรเลย

นี่ก็เหมือนกัน ศิษยาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ไม่เข้าใจอะไรเลย ไม่เข้าใจสัจจะความจริง มันเข้าใจตามสัญญา เข้าใจตามโลก นี้อวิชชา.. คำว่าอวิชชาคือความไม่รู้ นี่น่าสะเทือนใจมาก คูสิเด็กมันไม่รู้อะไร เห็นไหม มันทำผิดพลาดได้ทุกๆ อย่างแหละ เรารู้อะไรนะ สิ่งใดที่เป็นโทษกับเรา เราจะไม่ทำสิ่งนั้นเลย แล้วนี่จิตมันไม่รู้ แต่มันรู้จักธรรมะนะ

เหมือนเราเห็นเงินทอง เงินก็คือเงิน แล้วเอาเงินไปทำอะไรล่ะ? เงินเอาไปซื้อยาเสพติดมาใช้ไป เล่นการพนันให้มันเสียคนไปไง ธรรมะพระพุทธเจ้านี้ใช้ฟุ่มเฟือย รู้ไปหมดเลย แต่ใช้ไม่เป็น ใช้อะไรไม่ได้เลย เห็นไหม

นี่ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เราฝ้ายปฏิบัตินะ ปฏิบัติเราต้องปูพื้นฐานของเรา เราต้องเชื่อมั่นในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศีล สมาธิ ปัญญา พระพุทธเจ้าสอนไว้หมดแล้วแหละ ถ้าศีลไม่บริสุทธิ์ เวลาทำสมาธิขึ้นมาเป็นมิจฉาสมาธิ มิจฉาสมาธิ

เวลามนต์ดำเขาทำคุณไสยกัน เห็นไหม สมาธิก็ได้เพราะไม่รักษาศีลก่อน ถ้าไม่มีสมาธิ สมาธิทำไมทำมนต์ดำได้ล่ะ?

เขาบอกติดสมาธิ ติดสมถะ มันจะเกิดเป็นนิมิต.. เกิดหรือไม่เกิด ให้มันเกิดมาตามความเป็นจริงสิ เงินนี้เราได้เงิน เงินมันเป็นเช็คก็ได้ เป็นตัวแลกเงินก็ได้ เป็นเงินสดก็ได้ เป็นอะไรก็ได้ เห็นไหม จิตถ้ามันสงบไปแล้ว ถ้าเป็นเงินสด นี่พระหยาบจับต้องไม่ได้ พระจับต้องสิ่งที่แทนเงินได้ สิ่งต่างๆ นี่ใช้จับได้ ใครใช้ได้ นิมิตมันเกิดขึ้นมาก็แก้ไปตามนั้น

เราได้สิ่งใดมา เราได้เงินสดมา เราได้เช็คมา เราได้ตัวแลกเงินมา นี่เราก็ไปเอาเงินนั้นออกมา เราก็โอนเข้าบัญชีของเรา นี่ไงถ้ามันจะเป็นสมาธิขึ้นมา มันจะเกิดนิมิต จะเกิดอะไร มันก็แก้ไขตามนั้น เพราะอะไร? เพราะสิ่งนี้เราได้มาตามนี้ เราได้เช็คมา แล้วคุณสิเราได้เช็คมาแล้วถ้าเกิดมันแดงล่ะ?

นี่ก็เหมือนกัน ว่าติดสมาธิ ติดสมถะ.. มันต้องแก้ไขเอา มันแก้ไขเอาตามกิริยาที่จิตมันเป็น เราจะปฏิเสธว่าคนนั้นไม่มี คนนี้มี ไม่ได้ มันเป็นคุณสมบัติของจิตอย่างนั้น ถ้าเป็นคุณสมบัติของจิต แล้วครูบาอาจารย์เป็นใหม่ล่ะ? นี่ภาคปฏิบัติ

นี่ไงที่เขาว่าอย่าไปติดตัวบุคคลนะ ให้ติดธรรมะ.. นี่ธรรมะมันอยู่ในใจของครูบาอาจารย์ของเรา ธรรมะที่มันพูดได้ ธรรมะที่มันสื่อสารได้ ไม่ใช่ธรรมะในตู้พระไตรปิฎก ธรรมะเป็นหนังสือต้องไปเปิดอ่านเอา แล้วก็ไปตีความเอาละ ฉันทะ จิตตะ เข้าข้างตัวเองทั้งนั้นแหละ ถูกหมดๆ นี่ผิดหมดเลย! มันเกิดจากอวิชชามันถูกได้อย่างไร?

มันเกิดจากอวิชชา เกิดจากฐานของอวิชชา เกิดจากความไม่รู้ของตัวเอง ตัวเองไม่รู้จักตัวเอง เห็นไหม เงินก็ไม่รู้เงิน ใช้ก็ใช้ไม่เป็น ใช้ทำลายตัวเองทั้งนั้นแหละ ถ้าจิตมันสงบขึ้นมาเรารู้จักความจริง.. นี่อวิชชา ความรู้ไม่จริง เราต้องแยกแยะก่อน แต่มันเป็นโดยธรรมชาติที่ว่าเราเกิดมาโดยอวิชชาทั้งนั้นแหละ เราก็เกิดมาจากคนที่ไม่รู้ทั้งนั้นแหละ

นี่ที่ว่าปฏิบัติยากมันยากตรงนี้ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาบอกว่า “จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้หนอ” เพราะความรู้ของคน นี่

มันเป็นสัญชาตญาณ มันออกไปตามกระแส เห็นใหม่ แล้วธรรมะทวนกระแส ทวนกระแส! มันมีพลังงานสิ่งใดที่มันทวนกระแสบ้าง

มีธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้แหละ เพราะมันมีสติ มีปัญญาขึ้นมา เกิดสมณะขึ้นมาแล้วมันจะทวนกระแสกลับ ทวนกระแสกลับด้วยอะไร? ด้วยความเพียรของเรา ด้วยความวิริยะอุตสาหะของเรา ด้วยการควบคุมของเรานะ แต่ไม่ใช่ปล่อยไหลไปตามธรรมชาติของมัน

นี่ไงเขาว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติ ฝนตกนี่ก็ธรรมชาติไง นั่งตากฝนมันเป็นธรรมชาติ ทำไมต้องมีที่มุงที่บังทำไม ทำไมทำที่หลบฝนกันทำไม ก็ธรรมชาติมันก็เป็นธรรมะแล้วก็ไปตามมันเลย นี่เป็นธรรมชาติ

นี่ก็เหมือนกัน การเกิดโดยอวิชชามันเป็นโดยธรรมชาติของมัน แต่ธรรมะที่เราทำความเพียรนี้เราต้องสร้าง ต้องทำ ต้องทำที่หลบฝน เมื่อก่อนคนโบราณเขาสร้างบ้านเรือนไม่เป็น เขาอยู่ในป่าในเขา เขาอยู่ในถ้ำนะ แล้วเขาพัฒนาขึ้นมา คนเราพัฒนาขึ้นมา เดี่ยวนี้พัฒนาขึ้นมาแล้ว แล้วนี่มันเป็นปัญญาเลย ศึกษาธรรมะก็รู้ไปหมดเลย

รู้โดยอวิชา รู้โดยความไม่รู้ตัวเอง เราถึงต้องทำความสงบของเราเข้ามาให้รู้จักตัวของเราเอง สิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดีเราต้องคัดเลือกเอา เห็นใหม่ คนเราลดขึ้นมา ใก้เขาไม่กินหรือกระดูก เขากินแต่เนื้อมัน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันมีรูปแบบของมันนะ รูปแบบของมันนี้ดูเวลาทำขึ้นไป ทิฐิमानะเราก็ต้องมี

นี่บอกว่าจะมีความอยากปฏิบัติธรรมไม่ได้ ถ้าไม่มีความอยากคนก็ไม่มีศรัทธา ไม่มี ความเชื่อ ไม่มีการกระทำ ใ้ความอยากมันก็กระตุ้นให้เราทำ แต่ทำไปแล้วมันผิดมันถูก เราก็แยกแยะเอา เห็นใหม่ นี่ใ้มีกระดูก มีเนื้อ ทำอย่างไรเราจะกินเนื้อ มันก็อยากทำในสิ่งที่ดี พอทำไปแล้วมันจะผิดพลาดอย่างไรเราก็แก้ไขของเราไป

คนทำถูกหมด เกิดมาแล้วไม่มีความผิดเลยไม่มีหรือ ไม่มี! องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เจ้าชายสิทธัตถะมีครอบครัวนะ มีสามเณร

ราหูณะ นี่ครองเรือนทำไมล่ะ? ถ้าเกิดมาก็ต้องสะอาดบริสุทธิ์ตั้งแต่เกิดเลยสิ ไม่ต้องทำอะไรผิดเลยสิ ทำไมเกิดมานี้จะครองเรือน มีนางพิมพา มีสามเณรราหูล แล้วปฏิบัติมา

คนเรามันก็มีผิดมีถูกทั้งนั้นแหละ ถ้ามีผิดมีถูกเราก็ให้อภัย เราก็ตั้งใจของเรา เราทำดีของเรา เพื่อประโยชน์ของเรา เห็นไหม ชีวิตนี้สำคัญมากนะ เกิดมานี้ถ้าไม่ได้อะไรก็ตายเปล่า เกิดมาแล้วพบพุทธศาสนา นี่ทำหรือไม่ทำ? ถ้าทำแต่งงานไป โอ๊ย.. คนนี้เป็นคนดี ทำมาหากิน อยู่.. ครอบครัวเจริญรุ่งเรือง คอตคนะ กลางคืนอยู่คนเดียวนั่งร้องไห้อยู่ในห้อง

แต่เวลาปฏิบัติอยู่โคนไม้ เห็นไหม มันจะดี มันจะชั่ว อยู่โคนไม้มันทำของมันได้ แล้วมันมีความสุขของมัน ชีวิตนี้รู้จักเลือก รู้จักหาความจริงใส่เรา คนโง่มากนะมันดีเตียนทั้งนั้นแหละ มันดีเตียน มันว่าคนนี่คนไม่เอาไหน คนนี้ไม่สู้โลก คนนี้เป็นคนไม่จริง นี่หลบหลีกไม่สู้สังคม ไอ้สังคมมันมีแต่ความร้อน แต่ความจริงในหัวใจ ถ้าไม่ดีจริง ทำไมครูบาอาจารย์เราบวชตั้งแต่เด็ก ตั้งแต่สามเณรจนสิ้นชีวิต

คนเราถ้าไม่หลักมีเกณฑ์ในหัวใจ บวชมาทั้งชีวิต อยู่ในศีลในธรรมได้อย่างไร? ทั้งชีวิตนี้ ไอ้เราความดีทำได้ชั่วคราว เดียวกิเลสมันก็ลากไปแล้ว จะทำอะไรก็ตามแต่ใจตัว เห็นไหม นี่ตั้งใจให้เลือกเอา ตั้งใจบังคับตัวเราเอง อวิชชานะมันอยู่ในหัวใจของเรา มันไม่รู้จริงหรือ เราต้องรู้คั่นนะ อย่าเพิ่งมั่นใจว่าเรารู้อะไรจริง รู้สิ่งใดมาแล้วแยกแยะแล้วมาคัดเลือก มาถาม มาตรวจสอบ ให้เป็นความดี ให้เป็นความจริงของเรา เราจะได้เป็นความจริงของเรา

เกิดมาทั้งชีวิตนะ ตายไปนี่บุญกรรมพาเกิดข้างหน้าอีก แล้วไปเกิดเป็นอะไรก็ไม่รู้ ในปัจจุบันนี้เกิดเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา เห็นไหม มนุษย์นี้เป็นปัญญาชน ฉลาดมาก มนุษย์เอาช้าง เอาเสือมาแสดงมายากลได้เงินทั้งนั้นแหละ สัตว์มันจะดูร้ายขนาดไหน เราก็เอามาใช้ประโยชน์หาเงินหาทองได้หมดเลย แล้วทำไมไม่เอาตัวเองหาธรรมล่ะ? ทำไมไม่เอาปัญญาของเราหาประโยชน์กับเราบ้างล่ะ?

ไหนว่ามนุษย์ฉลาดไง มนุษย์ฉลาดก็ตายแบบสัตว์นั่นล่ะ สัตว์เวลาตายเขาเอาเนื้อไปขายที่ตลาดนะ มนุษย์ตายเขาต้องเอาไปเผาทั้ง มันจะตายเปล่าๆ ใจ มันจะตายโดยไม่มี

อะไรติดมือมันไปไง ไหนว่าฉลาด ฉลาดมันต้องมีอะไรติดหัวใจเราไป คุณงามความดี
ของเราให้มีนะ ตั้งใจทำ

อวิชชาที่ตัวเราเองทั้งนั้น อวิชชาคือหัวใจเรานี้แหละ อวิชชาคือความไม่รู้ของจิต
ตรงนี้สำคัญมาก พลิกแพลงมัน แก้ไขมัน แล้วเอาประโยชน์เพื่อเรา เอวัง